

Etusivu>Rahavaateet>Maksukyvttömyys/konkurssi

Yksityisoikeuden alalla ennen siirtymäkauden päättymistä meneillään olevat menettelyt ja vireille pannut oikeudenkäynnit jatkuvat EU:n lainsäädännön mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisesti sovitun mukaisesti Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat tiedot säilytetään Euroopan oikeusportaalissa vuoden 2024 loppuun.

Maksukyvttömyys/konkurssi

Pohjois-Irlanti

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvttömyysmenettely?

Maksukyvttömyysmenettelyn voi aloittaa yksityishenkilöitä, yrityksiä ja (rekisteröityjä ja rekisteröimättömiä) yhteisöjä vastaan.

Menettely voidaan aloittaa ketä tahansa sellaista yksityishenkilöä vastaan, jolla on velkaa vähintään 5 000 Englannin punttaa ja joka joko asuu Pohjois-Irlannissa, joka on kolmen viime vuoden aikana asunut tai harjoittanut yritystoimintaa Pohjois-Irlannissa tai joka on Pohjois-Irlannissa sinä päivänä, jona konkurssihakemus esitetään. Alakarajaa ei ole.

2 Millä edellytyksillä maksukyvttömyysmenettely voidaan aloittaa?

Yritys voidaan julistaa maksukyvttömäksi Pohjois-Irlannissa (vapaaehtoisen tai High Courtin määräämän) selvitystilän tai saneerauksen (yrityksen vapaaehtoisen järjestelyn avulla tai määräämällä selvittäjä) kautta. Selvittäjän määräämistä voidaan käyttää likvidaatiomenettelyn esiasteena.

Kaikki (yksityiset tai valtion) velkojat voivat hakea oikeudelta yrityksen likvidaatiota (pakkoselvitystila) tai selvittäjän määräämistä sille.

Velallisena oleva yritys voi itse päättää likvidaatiosta (vapaaehtoinen selvitystila, joka voi olla joko maksukykyinen tai maksukyvttön, kun maksukykyisyydellä tarkoitetaan sitä, että kaikki velat voidaan maksaa 12 kuukaudessa). Velallisena oleva yritys voi myös hakea tuomioistuimelta likvidaatiota.

Talousministeriö voi myös hakea tuomioistuimelta yrityksen likvidaatiota, jos se on yleisen edun mukaista. Tällaisten yritysten ei tarvitse olla maksukyvttömiä.

Tuomioistuin voi nimittää väliaikaisen selvittäjän milloin tahansa sen jälkeen, kun (minkä tahansa osapuolen tekemä) likvidaatiotodistus on esitetty tuomioistuimelle. Tällaisten nimitysten tarkoituksena on tavallisesti suojata yrityksen varoja ennen likvidaatiokuulemistä. Väliaikaisen selvittäjän valtuudet esitetään tuomioistuimen määräyksessä, jolla selvittäjä nimitetään.

Yritys tai sen johtajat ja floating charge -kiinnityksen haltija voivat nimittää selvittäjän (nämä nimitykset tehdään ilman tuomioistuinta).

Yrityksen, jolle määrätään selvittäjä, on oltava maksukyvttön tai siitä on todennäköisesti oltava tulossa maksukyvttön. Oikeuskäytännössä todetaan, että tässä tapauksessa "todennäköisesti" tarkoittaa, että maksukyvttömyys on todennäköisempää kuin maksukykyisyys.

Yrityksen vapaaehtoisessa järjestelyssä yrityksen ei tarvitse olla maksukyvttön.

Pakkoselvitystila voi perustua siihen, että yritys ei pysty maksamaan velkojaan. Se todistetaan täyttämättä jääneellä lakisääteisellä maksupyyntöillä tai täyttämättä jääneellä tuomiolla. Tuomioistuin voi myös määrätä yrityksen selvitystilaan siksi, että sen tekeminen on oikeudenmukaista ja yhdenvertaista.

Toimitsija voi toimia heti, kun menettely alkaa (joko siitä, että yritys tekee likvidaatiopäätöksen, tuomioistuin määrää selvittäjän määräämisestä tai selvitystilasta tai selvittäjän nimittämisestä tehdään ilmoitus tuomioistuimeen (nimityksissä, joita ei tehdä tuomioistuimen määräyksellä).

Yritys voi ehdottaa yrityksen vapaaehtoista järjestelyä. Sitä varten yrityksen ei tarvitse olla maksukyvttön. Yrityksen vapaaehtoista velkajärjestelyä voi myös ehdottaa selvitystilän tai pesänhoidon toimitsija (jos jompikumpi kyseisistä menettelyistä on jo alkanut).

Käytettävissä olevat yksityishenkilön maksukyvttömyysmenettelyt ovat yksityishenkilön vapaaehtoiset velkajärjestelyt (*individual voluntary arrangements*, IVA), velkahuojennusmääräykset (*debt relief orders*, DRO) ja konkurssimääräykset (velkojan tai yksityishenkilön hakemuksesta tehty).

Velallinen ehdottaa yksityishenkilön vapaaehtoisia velkajärjestelyjä ja velkojat sopivat niistä äänestyksessä, jossa hyväksymiseen on saatava äänimäärä, joka muodostaa 75 prosenttia velan arvosta. Velkaan ei sovelleta alarajaa, eikä maksukyvttömyyttä testata. Ehdotus on tehtävä nimitetyn henkilön välityksellä. Tästä henkilöstä tulee valvoja, jos ehdotus hyväksytään. Nimitetty henkilö voi toimia, kun velallinen on toimittanut ehdotuksen hänelle.

Yksityishenkilön vapaaehtoista velkajärjestelyä voidaan ehdottaa, kun velallinen on konkurssimenettelyssä, ja konkurssi voidaan perua, jos velkojat hyväksyvät ehdotuksen. Velkojat hyväksyvät yksityishenkilön vapaaehtoiset velkajärjestelyt äänestyksessä, joka sitoo kaikkia velkoja.

Velallinen tekee hakemuksen velkahuojennusmääräyksestä sähköisesti julkiselle pesänhoitajalle (*official receiver*) valtuutetun välittäjän välityksellä.

Tuomioistuin ei osallistu menettelyn aloittamiseen. Velallisella saa olla velkoja enintään 20 000 Englannin punttaa, varoja alle 1 000 Englannin punttaa (lukuun ottamatta kohtuulliseksi katsottua moottoriajoneuvoa), ja hänen tuloistaan saa jäädä jäljelle enintään 50 Englannin punttaa kuukaudessa. Velallinen ei saa olla muiden maksukyvttömyysmenettelyjen kohteena, eikä velallinen ole saanut tehdä kahden edellisen vuoden aikana maksuja, jotka ovat haitaksi velkojille. Julkisen pesänhoitajan on arvioitava hakemus vastaanottaessaan sen, ja hän voi toteuttaa toimia siitä ajankohdasta lähtien.

Konkurssimääräykset voidaan tehdä itse velkojan tai velallisen pyynnöstä. Julkisesta pesänhoitajasta tulee pesänhoitaja määräyksen antamisajankohtana. Sen jälkeen voidaan nimittää uskottu mies, joka voi toimia välittömästi nimityksen jälkeen.

Jos kyse on velkojan tekemästä hakemuksesta, hakemus esitetään tuomioistuimelle ja sen on koskettava vähintään 5 000 Englannin punnan velkaa.

Vähintään kaksi velkojaa voi kuitenkin esittää yhteisen hakemuksen, jolloin molempien perittävänä olevat velat lasketaan yhteen. Velan on oltava vakuudeton. Hakemuksessa on osoitettava, että velallinen ei pysty maksamaan velkaa. Se näytetään toteen täyttämättä jääneellä lakisääteisellä maksupyyntöillä tai täyttämättä jääneellä tuomiolla.

Myös velallisen hakemukset esitetään tuomioistuimelle. Velkaan ei sovelleta alarajaa, mutta velallisen täytyy olla kyvttön maksamaan velkaansa.

Jos on esitetty konkurssihakemus, tuomioistuin voi ennen hakemuksen kuulemistä nimittää väliaikaisen pesänhoitajan suojaamaan velallisen omaisuutta, jonka katsotaan olevan mahdollisesti vaarassa. Tuomioistuin antaa useimmissa tapauksissa nimenomaiset ohjeet väliaikaisen pesänhoitajan toimivallasta, mutta se voi myös antaa yleiset valtuudet ottaa velallisen omaisuus välittömästi hallintaan. Vain julkinen pesänhoitaja voidaan nimittää väliaikaiseksi pesänhoitajaksi.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

Yrityksen maksukyvttömyysmenettelyssä yrityksen koko omaisuus kaikkialla maailmassa kuuluu maksukyvttömyysmenettelyyn. "Omaisuus" määritellään laissa hyvin laajasti.

Yksityishenkilön vapaaehtoisissa velkajärjestelyissä ehdotuksessa esitetään, miten omaisuutta käsitellään, ja velkojilla on mahdollisuus pohtia sitä ennen kuin ehdotuksen hyväksymisestä äänestetään.

Velkahuojennusmääräyksissä omaisuuden arvo on enintään 1 000 Englannin puntaa (lukuun ottamatta kohtuulliseksi katsottua ajoneuvoa). Ne pysyvät velallisen hallinnassa.

Konkurssissa olevan yksityishenkilön koko omaisuus kaikkialla maailmassa annetaan uskotun miehen hallintaan tietyin poikkeuksin. Konkurssipesään ei kuulu omaisuus, jota tarvitaan yksityishenkilön henkilökohtaisten tarpeiden täyttämiseen tai työn tai elinkeinon harjoittamiseen. Tähän voi sisältyä moottoriajoneuvo. Jos uskottu mies katsoo tällaisen omaisuuden arvon suuremmaksi kuin sen kohtuulliseksi katsotun korvaajan kustannukset olisivat, uskottu mies voi realisoida omaisuuden ja antaa tilalle kyseisen korvaajan. Konkurssipesään ei kuulu myöskään omaisuus, jota konkurssissa oleva henkilö säilyttää jonkun toisen puolesta.

Konkurssissa olevan yksityishenkilön tulot eivät ole osa konkurssipesää. Uskottu mies voi kuitenkin sopia henkilön kanssa siitä, että osa kohtuullisiksi katsottujen henkilökohtaisten tarpeiden jälkeen jäävistä tuloista maksetaan konkurssipesään velkoja varten. Uskottu mies voi hakea tästä tuomioistuimelta määräystä, jos yksityishenkilön kanssa ei päästä sopimukseen.

Uskottu mies voi vaatia konkurssipesään kaikkea omaisuutta, joka tulee yksityishenkilön haltuun aikana, jolloin henkilö on konkurssimenettelyn kohteena. Jos konkurssissa oleva yksityishenkilö lainaa rahaa tai saa muutoin luottoa yli 500 Englannin puntaa kertomatta lainanantajalle konkurssimenettelystä, on kyse rikoksesta.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

Jos ei ole kyse julkisesta pesänhoitajasta, toimitsijoiden on oltava toimiluvan saaneita selvittäjiä. Toimilupia voi antaa vain ammattimainen elin, jolle ministeriö on antanut siihen valtuudet. Jos joku toimii selvittäjänä ilman lupaa sen tekemiseen, hän tekee rikoksen ja voi saada sakko- tai vankeusrangaistuksen.

Toimiluvan saamiseksi hakijan on suoritettava kokeita, ja hänellä on oltava tietty määrä käytännön kokemusta maksukyvyyttömyysmenettelyistä.

Selvittäjän on oltava luonnollinen henkilö.

Velkojat määräävät toimitsijana toimivan selvittäjän korvauksen. Selvittäjä voi tehdä hakemuksen tuomioistuimeen, jos hän katsoo, että velkojen asettama korvaustaso on riittämätön. Velkojat voivat tehdä hakemuksen tuomioistuimeen, jos korvaus on niiden mielestä liiallinen.

Kaikki maksukyvyyttömyystapaukset kuuluvat tuomioistuimen yleiseen valvontaan, ja asianomaiset osapuolet, myös selvittäjä, voivat pyytää tuomioistuimelta ohjeita.

Yksityishenkilön vapaaehtoisessa järjestelyssä velallinen voi käsitellä omaisuuttaan edellyttäen, että hän ei sen vuoksi riko velkojen kanssa tehdyn sopimuksen ehtoja.

Velkahuojennusmääräyksessä omaisuutta ei anneta selvittäjän hallintaan.

Konkurssissa omaisuus annetaan edunvalvojan hallintaan, eikä konkurssissa oleva yksityishenkilö voi käsitellä sitä. Tämä ei koske omaisuutta, joka on jätetty konkurssipesän ulkopuolelle, eikä omaisuutta, joka tulee yksityishenkilön omistukseen menettelyn aloittamisen jälkeen, ellei kyseinen omaisuus tule henkilön omistukseen ennen kuin tämä vapautetaan konkurssimenettelystä. Tällöin se menee uskotun miehen hallintaan. Tämä tilanne ei vaikuta uskotun miehen suorittamaan pesänhoitoon lukuun ottamatta sitä, että uskottu mies voi vaatia hankittua omaisuutta.

Julkinen pesänhoitaja on ministeriön nimittämä lakisääteinen toimitsija. Hän voi toimia toimitsijana pakkoselvitystilassa tai konkurssissa. Velkojat eivät määrää julkisen pesänhoitajan korvauksesta. Hänen rahoituksensa saadaan lakisääteisestä kaavasta realisoitujen/jaettujen varojen prosenttiosuutena.

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

Pohjois-Irlannin lain mukaan kuittauksia voidaan tehdä selvitystilassa, pesänhoidossa ja konkurssissa.

Kuittaukseen kuuluu vastavuoroinen käsittely maksukyvyyttömyyspäivänä.

Nettomäärä on joko omaisuus (kirjanpitovelka) tai vastuu.

Osapuolet eivät voi tehdä ulkopuolista sopimusta kuittauksen soveltamisesta.

6 Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

Selvittäjä tai uskottu mies voi sanoa kannattamattoman sopimuksen irti ja päättää siten maksukyvyyttömän henkilön osuuden tai vastuun siinä (vastapuoli voi vaatia maksukyvyyttömyystilanteessa korvauksia maksukyvyyttömyydestä johtuvista tappioista/vahingoista).

Yrityksen maksukyvyyttömyydessä maksukyvyyttömyystoimitsijalla ei ole velvoitetta suorittaa maksukyvyyttömän yrityksen tekemiä sopimuksia.

Tiettyjen tarvikkeiden (kuten "olennaisiksi" katsottujen yleishyödyllisten palvelujen ja viestintäpalvelujen) jatkuvaa toimittamista voidaan jatkaa yrityksen maksukyvyyttömyystilanteessa ja konkurssissa ilman, että maksukyvyyttömyysmenettelyn alkaessa maksamattomina olevia velkarästejä tarvitsee maksaa. Olennaisia tarvikkeita (ks. edellä) lukuun ottamatta toimittajat voivat päättää sopimukset maksukyvyyttömyyden vuoksi (jos se sallitaan niiden sopimuksessa). Kaikki maksamattomat tavarat/palvelut olisivat maksukyvyyttömyysmenettelyssä saatavia.

Yksityishenkilön vapaaehtoisia velkajärjestelyjä tai velkahuojennusmääräyksiä koskevat menettelyt eivät vaikuttaisi suoraan käynnissä oleviin sopimuksiin, vaikka ne olisi otettava huomioon osana henkilökohtaista vapaaehtoista järjestelyä koskevaa ehdotusta. Se voi tarkoittaa, että yksityishenkilö ei ehkä täytä velkahuojennusmääräyksen vaatimuksia.

Konkurssissa uskottu mies voi sanoa kannattamattoman sopimuksen irti. Jos taas sopimus ei pääty maksukyvyyttömyyteen, tuomioistuin voi antaa määräyksen sopimuksen velvoitteista vapauttamisesta.

7 Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

Velkojen maksua lykätään selvitystilaa ja pesänhoidon vuoksi. Yritystä vastaan ei voida aloittaa oikeustoimia menettelyn aloittamisen jälkeen ilman toimitsijan suostumusta tai tuomioistuimen lupaa.

Yrityksen vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä yksikään sopimuksen sitoma velkoja ei voi aloittaa velkaa koskevia oikeustoimia, koska niitä sitoo hyväksytty sopimus. Sopimuksen hyväksymisen jälkeinen velkoja voisi aloittaa oikeustoimet, jos se ei ole saanut maksuja.

Jos konkurssihakemus on esitetty, tuomioistuin voi lykätä kaikkia velallisen henkilöä tai omaisuutta vastaan aloitettuja oikeustoimia tai antaa niiden jatkaa tuomioistuimen sopiviksi katsomin edellytyksin. Konkurssissa olevan yksityishenkilön velkoja ei voi aloittaa oikeustoimia tämän henkilöä tai omaisuutta vastaan ilman tuomioistuimen lupaa niin kauan kuin henkilöä ei ole vapautettu konkurssimenettelystä.

Kun velallinen aikoo tehdä velkojilleen ehdotuksen yksityishenkilön vapaaehtoisesta velkajärjestelystä, velallinen (tai, jos tämä on konkurssimenettelyssä, uskottu mies tai pesänhoitaja) voi tehdä tuomioistuimelle hakemuksen väliaikaisesta määräyksestä. Näin tuomioistuin voi lykätä kaikkia velallisen henkilöä tai omaisuutta vastaan aloitettuja oikeustoimia ja estää kyseisten menettelyjen aloittamisen. Väliaikaisella määräyksellä myös estetään konkurssimääräyksen esittäminen velalliselle. Yksityishenkilön vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevassa ehdotuksessa esitettäisiin, miten käynnissä olevat menettelyt järjestetään. Jos ehdotus hyväksytään, se sitoo kaikkia velkoja.

Velkahuojennusmääräyksen tekeminen estää velkoja aloittamasta velallista vastaan oikeustoimia tämän velan osalta.

8 Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

Selvitystilasta ja pesänhoito lykkäävät velkojen maksua. Maksukyvyyttömyyspäivänä vireillä olevia oikeustoimia ei voida jatkaa ilman toimitsijan suostumusta tai tuomioistuimen lupaa.

Kun yrityksen tai yksityishenkilön vapaaehtoinen velkajärjestely hyväksytään, vireillä olevan oikeustoimen vakuudeton velkoja ei voisi jatkaa kyseistä toimea, koska velkojaa sitoisivat vapaaehtoisen velkajärjestelyn ehdot (riippumatta siitä, onko velkoja itse äänestänyt sen hyväksymisen puolesta).

Velkojat osallistuvat maksukyvyyttömyysmenettelyyn velkojainkokouksissa ja muissa päätöksentekoprosesseissa. He voivat myös muodostaa komitean ja valita sen jäsenet. Muiden toimitsijoiden kuin pesänhoitajien on pidettävä velkojat säännöllisesti (kuuden tai 12 kuukauden välein menettelystä riippuen) ajan tasalla asian etenemisestä.

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojen osallistumiseen maksukyvyyttömyysmenettelyyn?

Velkojat osallistuvat maksukyvyyttömyysmenettelyyn velkojainkokouksissa ja muissa päätöksentekoprosesseissa. He voivat myös muodostaa komitean ja valita sen jäsenet. Muiden toimitsijoiden kuin julkisen pesänhoitajan on pidettävä velkojat säännöllisesti (kuuden tai 12 kuukauden välein menettelystä riippuen) ajan tasalla asian etenemisestä. Konkurssissa ja selvitystilassa on järjestettävä velkojen loppukokous, jossa raportoidaan maksukyvyyttömyysmenettelyn hallinnasta.

Päätöksiin voi kuulua toimitsijan nimittäminen tai poistaminen, sopiminen toimitsijan korvauksesta, komitean muodostaminen, vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevan ehdotuksen pohtiminen tai mikä tahansa muu päätös, joka toimitsijan mielestä edellyttää velkojen kannanottoa.

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Yksityishenkilön vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevassa ehdotuksessa voidaan määrätä, miten valvoja käsittelee velallisen omaisuutta.

Velkahuojennusmääräyksessä omaisuus suljetaan pois menettelystä, mutta julkisella pesänhoitajalla on valtuudet tehdä tiedusteluja velallisen käyttäytymisestä ja omaisuudesta.

Konkurssissa omaisuus annetaan uskotun miehen hallintaan, kun tämä nimitetään, ilman, että tarvitsee tehdä luovutusta, toimeksiantoa tai siirtoa. Uskotun miehen tehtävänä on ottaa konkurssissa oleva omaisuus hallintaan, realisoida se ja jakaa se velkojille.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvyyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

Yrityksen maksukyvyyttömyysstilanteessa kaikki velat/vastuut/vahingonkorvaukset, jotka yritys on velkaa ennen maksukyvyyttömyyden alkamista, myös satunnaiset velat, voidaan vaatia maksettaviksi maksukyvyyttömyysmenettelyssä. Myös tulevaisuudessa maksettavat velat voidaan vaatia maksettaviksi, mutta ne lasketaan nykyisten arvojen mukaan.

Tiettyistä rikollisista toimista (kuten huumekaupasta) johtuvia vastuuta ei voida näyttää toteen pesänhoidossa tai selvitystilassa.

Menettelyn aloittamisen jälkeen aiheutuvat vastuut katsotaan ”kuluiksi”. Niihin sovelletaan omaa maksamisjärjestystä, mutta kaikki kulut on maksettava ennen kuin rahaa voidaan jakaa velkojille.

Yksityishenkilön vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevassa ehdotuksessa on ilmoitettava velallisen vastuut kokonaisuudessaan. Siinä myös esitetään, miten velkojille maksetaan. Velallisille ehdotuksesta sopimisen jälkeen aiheutuvia velkoja ei voida vaatia maksettavaksi maksukyvyyttömyysmenettelyssä, ellei siitä ole sovittu erikseen.

Tietty velat eivät kuulu velkahuojennusmääräystä koskevaan menettelyyn, ja velallisen on maksettava ne. Niitä ovat muun muassa sakot, maksamattomat televisiolupamaksut, opintolainat ja vakuudelliset velat. Velkahuojennusmääräyksessä ei vaadita velkojen saatavia maksettaviksi, koska omaisuutta ei jaeta. Velat, jotka erääntyvät konkurssimääräyksen päivänä tai myöhemmin ennen konkurssia tehdyn velvoitteen vuoksi, voidaan vaatia maksettaviksi konkurssimenettelyissä. Sakkoja, opintolainavelkoja, perheoikeudellisissa menettelyissä maksettavia velkarästejä ja takavarikointimääräysten perusteella maksettavia velkoja ei voida vaatia maksettaviksi konkurssimenettelyissä.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

Velkojat voivat ilmoittaa saatavansa (näytön velan olemassaolosta) missä tahansa menettelyn vaiheessa. Saatava on ilmoitettava, jotta on mahdollista äänestää kokouksessa (tai muussa päätösmenettelyssä) tai osallistua omaisuuden jakoon.

Pesänhoidossa, selvitystilassa tai konkurssissa, jossa aiotaan jakaa omaisuutta, toimitsija lähettää kirjeen kaikille velkojille, jotka eivät ole vielä esittäneet todisteita saatavistaan. Kirjeessä ilmoitetaan jaon tekemisestä ja kehoitetaan velkoja ilmoittamaan saatavansa. Siinä myös vahvistetaan saatavien ilmoittamisen määräpäivä, johon mennessä ilmoitetuilla saatavilla pääsee jakoon mukaan. Toimitsija voi käsitellä kyseisen päivämäärän jälkeen ilmoitettuja saatavia, mutta hänen ei tarvitse tehdä sitä.

Tuomioistuimen määräämässä purkamisessa ja konkurssissa on vakiolomake, joka on toimitettava todisteena. Muissa menettelyissä ei ole vakiolomaketta, mutta muiden menettelyjen oikeudellisessa kehityksessä todetaan, mitä näyttöä jakamista varten on annettava.

Jos velkoja ei ilmoita saatavia ajoissa, se ei voi estää jakoa.

Vapaaehtoisissa velkajärjestelyissä vaatimus todisteiden toimittamisesta toimitsijalle täyttyy, kun saatavista ilmoitetaan kirjallisesti.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojen maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Joitakin työsuhteesta johtuvia saatavia kohdellaan etuoikeutettuina, ja ne maksetaan menettelykulujen hoitamisen jälkeen mutta ennen yrityskiinnitysten haltijoiden ja vakuudettomien velkojen saatavia.

Mitkään saatavat eivät ole lain mukaan suuomassa asemassa paitsi konkurssimenettelyssä, jossa velka henkilölle, joka oli konkurssissa olevan henkilön puoliso konkurssipäivänä, sijoitetaan muiden velkojen velkojen jälkeen samoin kuin kyseisten velkojen korot.

Jos kolmas osapuoli maksaa velallisen velan, kyseisellä kolmannella osapuolella on siirtynyt saatava maksukyvyyttömyysmenettelyssä.

14 Mitkä ovat maksukyvyyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

Velkojat hyväksyvät velallisen tekemät ehdotukset (yrityksen vapaaehtoisessa järjestelyssä – >75 prosenttia arvosta tarkoittaa hyväksyntää) tai selvittäjän tekemät ehdotukset (selvittäjän määrääminen, yksinkertainen enemmistö tai kaikkien vakuusvelkojen ja etuoikeutettujen velkojen enemmistön hyväksyntä tapauksissa, joissa palauttamista vakuudettomille velkojille ei pidetä todennäköisenä).

Kun ehdotukset on hyväksytty yrityksen vapaaehtoisessa järjestelyssä, sopimus sitoo kaikkia vakuudettomia velkoja.

Tuomioistuimen hyväksyntää ei tarvita saneeraussuunnitelmia varten, mutta vahinkoa kärsinyt osapuoli voi kääntyä tuomioistuimen puoleen, jos se katsoo, että sen etuja on haitattu tarpeettomasti.

Kaikkien yrityksen maksukyvyyttömyysmenettelyjen, niin selvityksen kuin saneerauksen, lopettamisesta/päättämisestä on yksityiskohtaiset menettelysäännöt.

Kun velkojat ovat sopineet yksityishenkilön vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevasta ehdotuksesta, se pannaan täytäntöön siten, että selvittäjä toimii valvojana. Tämä ei edellytä tuomioistuimen hyväksyntää, mutta valvojan on raportoitava ehdotuksen hyväksyneen kokouksen tuloksesta tuomioistuimelle.

Osapuoli voi pyytää tuomioistuinta arvioimaan velkojen päätöksen sen osalta, onko ehdotus hyväksytty olennaisen sääntöjenvastaisuuden perusteella.

Jos velallinen ei täytä yksityishenkilön vapaaehtoisen velkajärjestelyn ehtoja hyväksymisen jälkeen, valvoja voi tehdä konkurssihakemuksen.

Velkahuojennusmääräyksessä velat lakkaavat 12 kuukautta määräyksen antamisen jälkeen. Tuomioistuin ei osallistu tähän prosessiin.

Konkurssissa uskotun miehen on lähetettävä loppuraportti velkojille ennen kuin velkojat vapauttavat hänet tehtävästään. Jos uskottu mies ei ole julkinen pesänhoitaja, on kutsuttava koolle velkojen loppukokous, jossa velkojat voivat vastustaa tehtävästä vapauttamista. Jos näin käy, uskotun miehen on

pyydettyä tehtävästään vapauttamista ministeriöltä. Muussa tapauksessa uskottu mies saa vapautuksen, kun yritysrekisteriin ilmoitetaan, että loppukokous on järjestetty.

15 Mitkä ovat velkojen oikeudet maksukyvyttömyysmenettelyn päättymisen jälkeen?

Velkojat voivat vaatia varoja, jotka on jaettu niille mutta joita ei ole talletettu menettelyn päättämisen jälkeen (koska kyseiset varat ovat ministeriön hallussa). Pohjois-Irlannin laissa säädetään, että menettely päätetään, kun toimitsija vapautetaan tehtävästään.

Yksityishenkilön vapaaehtoisissa velkajärjestelyissä ehdotuksessa velkojille tarjotaan tiettyä takaisinmaksettavaa määrää yhtä puntta kohti, joka niille ollaan velkaa. Velkojen on hyväksyttävä tämä maksuksi kokonaisuudessaan, jos ehdotus hyväksytään. Velkojilla ei siis ole oikeutta mihinkään kyseisen velan osaan sen jälkeen, kun menettely on päätetty.

Konkurssi- ja velkahuojennusmääräysmenettelyissä velat lakkaavat olemasta, kun menettely päätetään, lukuun ottamatta velkoja, jotka eivät kuulu menettelyyn.

16 Kuka vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksista?

Pohjois-Irlannin lain mukaan omaisuudesta realisoituja maksua varten on selkeä tärkeysjärjestys. Realisoinneista on maksettava kustannukset ennen kuin varat palautetaan velkojille.

17 Mitkä ovat velkoja vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

Jos maksukyvytön on suositunut yhtä velkojaa muodollista maksukyvyttömyysmenettelyä edeltävänä aikana (eli maksanut sille mieluummin kuin muille velkojille) tai se on tehnyt aliarvostetun kaupan (eli myynyt jotakin halvemmalla kuin sen arvo on), toimitsija voi periä varat vastaanottajalta.

Tuomioistuimien voi konkurssista, selvitystilasta tai pesänhoidosta vastaavan toimitsijan hakemuksesta kumota kummankin näistä liiketoimityypeistä ja määrätä, että vastaanottaja palauttaa tilanteen siihen, mikä se olisi ollut, jos liiketoimea ei olisi tehty.

Etusijalle asetettujen maksujen kumoamista koskevien vaatimusten on liityttävä kauppoihin, jotka ovat tapahtuneet kuuden kuukauden aikana ennen selvittäjän nimeämistä, likvidaation aloittamista tai konkurssihakemuksen esittämistä, tai kahden sitä edeltävän vuoden aikana, jos on kyse yhtiökumppanille suoritetusta etusijalle asetetusta maksusta.

Aliarvostettujen kauppojen kumoamista koskevien vaatimusten on liityttävä kauppoihin, jotka on tehty kahden kyseisiä tapahtumia edeltävän vuoden aikana, tai konkurssimenettelyssä viiden edeltävän vuoden aikana, edellyttäen, että yksityishenkilö oli kyseisenä ajankohtana maksukyvytön tai hänestä tuli maksukyvytön kaupan vuoksi.

Toimitsija pesänhoidossa, selvitystilassa, konkurssissa tai vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä voi pyytää tuomioistuimelta määräystä, jolla kumotaan kauppa, jossa velkojilta vietiin varoja. Myös kaupan uhri voi tehdä kyseisen pyynnön tuomioistuimen luvalla.

Pesänhoito- ja selvitysmenettelyissä toimitsija voi myös toteuttaa korjaustoimen ketä tahansa sellaisen yrityksen johtajaa vastaan, joka on osallistunut kaupankäyntiin tietäen maksukyvyttömyydestä, joka aiheutti lisämenetyksiä velkojille, vilpilliseen kaupankäyntiin tai väärinkäyttöön.

Kun tuomioistuimelle esitetään likvidaatio- tai konkurssihakemus, kaikki hakemuksen esittämisen jälkeen tehdyt omaisuuden luovutukset katsotaan mitättömiksi, ellei tuomioistuin määrää toisin.

Päivitetty viimeksi: 18/06/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.